

General Electric in ZSSR se dogovorili o izmenjavi tehnologije

General Electric Company in Državni odbor za znanost in tehnologijo ZSSR sta podpisala dogovor o skupnem razvoju tehnologije za produkcijo električne energije.

MOSKVA, ZSSR. — Po dolgih pogajanjih sta se velika ameriška družba General Electric in Državni odbor za znanost in tehnologijo, organ Sovjetske zveze, sporazumela in podpisala širok dogovor o skupnem razvijanju tehnologije za produkcijo električne energije.

Sporazum predvideva izmenjavo strokovnjakov in primere turbin in druge opreme, pa tudi skupno raziskavo in razvoj novih strojev in naprav. Zastopnik G. E. dr. T. O. Paine, je dejal, da je ta napredek na nekaterih poljih, ZSSR pa na drugih in bo zato sodelovanje za obe strani koristno. Seveda bo to pomenilo tudi nakupe in trgovino med G. E. C. in med ZSSR, ki pojde lahko v stotine milijonov dolarjev.

Nova pogodba je nadomestila začasne, krajše in pomeni vrnitev General Electric Company v ZSSR, kjer je v času Lenina zgradila turbine za vodne elektrarne na Dnjepru in pomagala Sovjetski zvezi pri gradnji in razvoju njenih elektrarn tudi v tridesetih letih. Med drugo svetovno vojno je dobavila v dogovoru z vlado ZDA ZSSR celo elektrarno, montirano na železniških vozovih, da so jo lahko premikali, kakor se je premikala bojna črta, da je lahko služila potrebam sovjetskih oboroženih sil. Ob nastopu mrzle vojne so bile zveze General Electric Company z vlado in z vladnimi podjetji ZSSR prekinjene in se niso obnovile do 1. 1968. Tedaj je prišlo do novih stikov in razgovorov, ki so privedli do sedaj objavljene pogodbe.

Vzhodni Nemci beže še vnelejšje na Zahod

BONN, Nem. — Sprostitev odnosov med obema nemškima državama in priznanje enakopravnosti in neodvisnosti Nemške demokratične republike od strani Zahodne Nemčije in drugih zahodnih držav je po vsem sodeč dala prebivalcem Nemške demokratične republike nov pogum in zanimanje za beg na zahod.

Ko so se v drugi polovici lanskega leta odnosi med Zahodno in Vzhodno Nemčijo uredili in je bil podpisan sporazum o položaju Zahodnega Berlina, je po begnilo na zahod 823 oseb iz Vzhodne Nemčije, skoraj toliko kot vse leto 1971.

Ti podatki, objavljeni konec preteklega tedna povedo precej očitno, zakaj Nemška demokratična republika (Vzhodna Nemčija) tako pazljivo straži svoje meje.

Vremenski prerok pravi;

Delno jasno in toplo. Najvišja temperatura do 50.

Novi grobovi

Alojzij Rus
Sinoči je umrl 77 let stari Alojzij Rus z 18620 Arrowhead Ave., vdovec, oče Marije Stropnik, Rozi Boh in Ivanke Božič. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. Podrobnosti jutri.

Guv. Gilligan odredil preiskavo o stroških zdravljenja v bolnicah

COLUMBUS, O. — Guv. Gilligan je odredil posebno preiskavo naglo rastočih stroškov zdravljenja v bolnišnicah in zavarovanju Blue Cross, ki največ teh stroškov krije. Guverner je dejal, da bo podrobno o tem načrtu izdelal skupno z dr. J. Cashmanom, državnim zdravstvenim direktorjem.

V javnosti je o tem vprašanju veliko razpravljano in pojavile so se trditve, da je veliko vzrokov porastu stroškom v nepotrebnem trošenju sredstev, in nepravilni rabi prostora v bolnišnicah in v razpiranju denarja v vodstvu Blue Crossa, ki naj bi imel dejansko nalogo skrbeti za varčevanje v bolnišnicah.

Splošen štrajk v podporo socialnim reformam v Italiji

RIM, It. — Preteklo soboto so vse glavne delavske unije proglasile nekaj ur splošnega štrajka v podporo zahtevam po socialnih reformah. Štrajk je uspel, ker je res večina delavstva in uslužbenstva ostala doma in je očitno dejansko tudi ves javni promet.

Štrajk je na splošno potekel mirno, nihče pa od njega ne pričakuje kaj posebnega v pogledu pospešitve zahtevanih reform. Vlada G. Andreottija jo prepričanju unijskih vodnikov nima namere izdelati in izvesti kakkega obsežnejšega socialnega programa, ki se njim zdi tako neobhodno nujen.

V Čilu bodo uvedli živilske nakaznice

Pomanjkanje živil je privedlo vlado socialista Allendeja do načrta za uvedbo živilskih nakaznic.

SANTIAGO, Čile. — Oskrba z živilom je postala težavna in negotova, zato cene rastejo, ko nekaterih živil skoro ni več mogoče dobiti v trgovinah. Omejitve prodaje je privedla do črnega trga, kjer se večinoma dobi vse, toda po veliko višjih cenah. Tak položaj povzroča javno nezadovoljstvo in razburjanje ter seveda jezo na vlado. Tako je ta prišla na misel uvedbe živilskih nakaznic.

Objava tega načrta je strašno razburila opozicijo, ki je načrt označila za nesmisel in javno izzivanje.

Finančni minister Fernando Flores je izjavil v senatu, da bodo izdane živilske nakaznice za okoli 40 osnovnih živil vsem čilenskim družinam. To je po mnenju vlade potrebno zaradi pomanjkanja živil na rednem trgu in zaradi rastočega črnega trga z živilom. Vlada trdi, da ustvarja in podpira črni trg z živilom politična opozicija s ciljem, da bi prisilila vlado Allendeja k odstopu.

Po vladni objavi bodo razdeljeni živil nadzirali krajevni odbori, ki jih je Allendejeva vlada ustvarila kot posvetovalne organe nekaj mesecev po svojem nastopu novembra 1970. Minister Flores je dejal, da bodo odbori pregledali potrebe povprečne čilске družine in določili najnižje potrebne obroke živil.

Sen. Osvaldo Olguin, predsednik K r š č a n s k o -demokratske stranke, je dejal k vladnemu načrtu, da "je sramotno in ponižujoče dobiti revni obrok od političnih komisarjev".

Vzrok rahlega spanja
BALTIMORE, Md. — Napetost v mišicah naj bi bil eden glavnih vzrokov za rahlo spanje.

Mrs. Anne Armstrong

ZADOVOLJNA — Mrs. Anne Armstrong, sonačelnica glavnega republikanskega odbora, sedi v svojem uradu v Washingtonu in se zadovoljno smeji, ko jo je predsednik Nixon imenoval za svojo svetovalko na ravni člana vlade, s čimer je najvišja ženska v Nixonovi javni upravi. Mrs. A. Armstrong je žena in mati petih otrok.

Sovjetske skrbi za novo žitno letino

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetske gospodarske strokovnjake skrbi prihodnja žitna letina, ko je Ukrajina večinoma brez snega. To utegne povzročiti pežabo ozimne pšenice, kot se je zgodilo lani, in seveda novo slabo žitno letino, ko se še niso rešili niti posledice lanske.

Lani je najprej pozebla ozimna, nato pa je pomanjkanje dežja zakrivilo slabo letino jarega žita v večjem delu evropske Rusije.

Lani ubitih v službi manj policajev v ZDA

WASHINGTON, D. C. — Direktor FBI Patrick Gray je objavil, da je bilo lani v službi ubitih skupno v vseh ZDA 112, krajevnih, okrajnih in državnih policajev, 11% manj kot v letu 1971.

Ustreljenih je bilo 108, od tega 14 iz zasede.

NIXON USTAVIL NAPADE NA VSE SEVERNI VIETNAM

Predsednik ZDA je v prepričanju, da so pogajanja o končanju vojne v Indokini dovolj napredovala, ustavil vse napade na vse ozemlje Severnega Vietnama. Svet je zopet poln upanja, da se bo vojna v Vietnamu le skoraj končala.

KEY BISCAYNE, Fla. — Predsednik R. M. Nixon je večeraj ustavil vse napade na Severni Vietnam, ko je bil pri pogajanjih v Parizu dsežen tolikšen napredek, da prevladuje prepričanje, da bo skoro prišlo do konca vojskovanja v Indokini. Nekateri sodijo, da utegne biti sporazum potrjen še pred sobotno vmetitvijo predsednika Nixona v drugo predsedniško dobo, verjame pa je mnenja, da je za to premalo časa. V Saigonu trdijo, da bo konec sovražnosti pred Tetom, lunskim novim letom, ki ga praznujejo v Vietnamu letos 3. februarja.

Predsednik je dal ukaz za ustavitev vseh napadov na Severni Vietnam v nedeljo zvečer z nastopom njegove veljave večeraj ob 10. dopoldne (po tuk. času, ob 11. zv. v nedeljo po Saigonskem). Ustavljeni so bili vsi letalski napadi, vse obstoječe napade in miniranje severnovietnamskih voda in pristanišč. Predsednik Nixon je to odredil svojevolično v prepričanju, da so pogajanja dovolj napredovala, kot je storil slično v preteklem oktobru. Ko je prišlo nato do preloma v pogajanjih je 18. decembra ukazal obnovo letalskih napadov in celo njihovo razširitev. Ustavil jih je šele, ko so bila pogajanja obnovljena. Ko je Hanoi objavil danes konec vseh napadov, je opozoril, da so ti lahko obnovljeni, kot se je to zgodilo v preteklosti.

Predsednikov tiskovni tajnik Ziegler je po objavi ustavitve vseh napadov na Severni Vietnam napovedal, da se bo Kissinger skoraj vrnil v Pariz, da nadaljuje svoje razgovore z zastopnikom Hanoia Le Duc Thoma.

jem. Nič ni Ziegler maral povedati o samem poteku pogajanj in o njihovi vsebini.

Gen. Haig

Gen. Haig, bivši glavni pomočnik dr. H. Kissingerja, je bil danes sprejet v Saigonu pri predsedniku Van Thieuju, kateremu je predložil besedilo sporazuma. Ta naj bi bil sporazum sprejel, četudi ni v njem vse, kot je preje zahteval. Dejansko nima tudi nobene izbire, saj je dr. Kissinger že zadnjič poudaril, da ne bo nikogar, ki bi mogel podpis dogovora preprečiti, kakor hitro bo predsednik Nixon prišel do zaključka, da je dogovor sprejemljiv in v skladu s politiko ZDA.

Beseda o rabi atomskega orožja vznemirila svet

WASHINGTON, D. C. — Ko so pred senatnim odborom vprašali W. Clementa, Nixonovega imenovanca za namestnika obrambnega tajnika ZDA, če bi on priporočil uporabo atomskega orožja v Vietnamu, če sedanjí razgovori za končanje vojne ne bodo uspeli, je ta odgovoril: "Jaz bi moral študirati odgovor na to. Jaz ne bi rekel niti, da bi niti, da ne bi."

Ta njegov odgovor je sprožil razpravljanje o možnosti uporabe atomskega orožja proti Severnemu Vietnamu, če ta ne bi pristal na minimalne zahteve ZDA. Prišlo je do vrste javnih protestov tako v ZDA kot v Evropi. Tam se je med prvimi oglašil predsednik Rdečega križa v Zahodni Nemčiji.

Predsednikov tiskovni tajnik R. Ziegler je izjavil: Predsednik Nixon je povedal jasno, da uporaba atomskega orožja ni med sredstvi, ki jih bi rabil proti Severnemu Vietnamu! Slične izjave sta izdala državno in obrambno tajništvo, pa se svet še vedno ni pomiril. Podporniki Hanoia in nasprotniki Washingtona so imeli spet svoj uspešen dan!

Rusi uporabljajo jedrske eksplozije v rudarstvu?

AMSTERDAM, Hol. — Holandski atomski fiziki ugibljejo, če Rusi ne uporabljajo pri svojem rudarstvu atomskih eksplozij. Na to misel so prišli, ko so ugotovili, da so nekatere palice srebra, s katerimi so Rusi plačali svoje nakupe na Zahodu, nekaj malega radioaktivne.

Iz Clevelanda in okolice

Tečaj za državljanstvo—

The Nationalities Services center in Solski odbor Clevelanda prireja skupno tečaj za državljanstvo na 1001 Huron Road, Room 202 vsak ponedeljek od 9.30 do 12. (opolodne) od 29. januarja dalje. Tečaj bo trajal 10 tednov in bo služil tistim, ki so obiskovali tečaj angleščine in so vsaj delno sposobni rabe tega jezika. Nadaljevalni tečaji za angleščino so v torkih in četrkih dopoldne od 9.30 do 12. Prijava vanje je pri Nationalities Services Center, tel. 781-4560.

Smrt v starem kraju—

Pokojna Marija Povirk, mati Janeza Povirka iz Euclida, na katere pogreb je šel ta s svojo ženo Ivanke k Sv. Križu pri Moravčah, je zapustila moža Lovrenca, 6 sinov, katerih eden je bogoslovec, in 7 hčera.

Popravek—

V "Zahvali" za umrlega Henryja F. Ubic je bilo njegovo ime napak navedeno kot Henrik. Pokojnik je bil Henry F. Ubic, rojen l. 1915 in je bil tako star 57 let. Prizadejte prosimo, naj ne ljubo pomoto oprostite.

Policajke v patroljah—

Zupan Perk je odločil, da bodo policajke vršile službo tudi v patroljah, enako kot policaji. Policijska organizacija se z novo tveganje ne strinja in izjavlja, da je policajke treba tudi v službi smatrati za ženske. Le kako bi izgledalo, če bi jih poslali krotiti kake pretepače, kjer je običajno treba uporabiti telesno silo in t.e. besede! Prvih 54 policajk bo skoro vključenih v patroljanje.

Dežela sladkorja
Tri petine obdelovalne površine otoka Kube je zasajeno s sladkornim trsom.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D. C. — Doslej je pet obtožencev, ki so pred sodiščem zaradi vdora v glavni stan demokratične stranke v Watergate poslopiju lani v juniju, kjer naj bi nastavili prisluškovalne naprave, priznalo svojo krivdo. Le dva od obtoženih krivdo zanikata. Sodna razprava se nadaljuje.

VIENTIANE, Laos. — Predsednik vlade Suvana Fuma je dejal, da je sklenitev miru z rdečimi nasprotniki v Laosu možna, kakor hitro bo končana vojna v Vietnamu, toda vse zavisi od Hanoia. Ta naj bi imel načrt spraviti pod svojo oblast vso nekdanjo francosko Indokino, čemur pa se Laos upira in hoče ostati neodvisen. Velesile so mu to v ženevskem sporazumu leta 1962 obljubile in njegovo neodvisnost potrdile.

PARIZ, Fr. — Predsednik republike Pompidou, ki je bil pretekli teden na obisku v ZSSR, je odletel na obisk v Džibuti v Francoski Somaliji, od koder bo obiskal Abesinijo in še nekatere druge države v Afriki.

WASHINGTON, D. C. — Kongres bo predsedniku Nixonu podaljšal polnomočja za nadziranje cen in plač za eno leto, je dejal večeraj kongresnik W. Patman, načelnik odbora za banke in denarstvo, katerega beseda je v Kongresu važna in pomembna.

OKRNJENI NADZOR "FAZE 3" VZBUDIL DVOME DOMA IN V SVETU

CLEVELAND, O. — Predsednik Nixon je pretekli teden iznenadil javnost z objavo "faze 3" nadzora nad cenami in plačami, ki pomeni dejansko skoraj popolno odpravo obveznosti z izjemo živčene industrije, zdravstva in gradbeništva. Vsa ostala področja gospodarstva so sproščena in naj bi se držala le splošnih vladnih navodil. Cene naj bi ne rastle preko dejanske podražitve blaga in stroškov njegove predelave ter naj bi tekom leta 1973 ne presegle povprečja 2.5%. Plače naj bi ostale izpod 5.5% poviška, pa bile še v tem vezane na povišanje produktivnosti obratov, kar naj bi preprečilo potrebo po višanju cen izdelkov.

Zakladni tajnik G. Shultz, ki je glavni gospodarski svetovalec predsednika Nixona v kabinetu, je ob razglasitvi nove "faze 3" pretekli teden dejal, da sloni zadrževanje cen in plač res v glavnem na vladnih navodilih, toda vlada ima v "omari palice", ki jo bo uporabila, če bo potreba.

Plačni odbor, ki je v okviru faze 2 nadziral plače, in Komisija za cene, ki je nadzirala cene, sta postala le oddelka Sveta za življenjske stroške,

ki je dobil novega direktorja v Dunlopu, strokovnjaka za delavske odnose, ki uži zaupanje delavskih vodnikov. Njun obstoj je omejen na 60 dni, da bosta mogla končati zadeve, ki so že v postopku.

Svet za življenjske stroške je odgovoren zakladnemu tajniku G. Shultz, navsete pa bo dobival od delavsko-polslovnega sveta, v katerem so sprejeli svoja mesta glavni vodniki delavskih unij z G. Meanyjem na čelu.

Domači gospodarski vodniki so "fazo 3" sprejeli z zadovoljstvom, ker jim daje bolj proste roke v odrejanju cen in s tem — dobičkov. Zadovaljni so tudi delavski vodniki, ker so prepričani, da bodo lažje dosegli "prilagoditev" delavskih plač porastu življenjskih stroškov. Pri tem računajo v dobri meri tudi na novega direktorja Sveta za življenjske stroške Dunlopa.

Četudi ni bilo v zadnjem času slišati ali čutiti kakakega večjega pritiska za ukinitve obveznega nadzora nad cenami in plačami, je bila vendar znana nejevolja organizirane delavstva, katerega vodniki so ponovno zahtevali trd,

odločen in učinkovit nadzor nad cenami — tudi nad cenami živil — ali pa tudi ukinitve nadzora nad plačami. Sam zakladni tajnik G. Shultz ni bil nikdar vnet za obvezen nadzor nad plačami in cenami, sprejel ga je avgusta 1971, ker je predsednik Nixon odločil, da je bila to za tedaj najboljša rešitev.

Trije prejšnji predsedniki gospodarskih svetov predsednikov ZDA, Arthur M. Okun, Gardner Ackley in Walter W. Heller, so odobrili Nixonovo obsežno okrnitev obveznega nadzora, isto je storil načelnik Federal Reserve Boarda Arthur F. Burns. Heller, Ackley in Okun so dejali, da vse zavisi od tega, kako bo vlada uporabljala polnomočja za uveljavljanje svojih navodil, če in kadar jih bo kdo hotel kršiti. Vsi so dejansko tako postopno okrnitev zagovarjali že preje in svoje misli tudi o tem javno povedali.

Kljub vsemu je "faza 3" rodila precej dvoma doma in v svetu o možnosti in verjetnosti njene učinkovitosti v boju proti inflaciji. Ta je res v ZDA popustila in lani so se življenjski stroški povečali za 3.5%, skoraj polovico manj kot v letih 1969-1970 in polo-

vico manj kot v preteklem letu v večini držav svobodne Evrope in na Japonskem. Prenekateri so izrazili bojazn, da je ukinitve obveznega nadzora prezgodnja, posebno še, ker bodo letne pogajanja za nove kolektivne pogodbe v avtomobilski industriji, v prevozništvu in še nekaterih drugih.

Strah pred novim valom inflacije v ZDA je oslabil položaj dolarja, katerega tok v ZDA je bil v preteklih mesecih obsežen, pa se boje, da se utegne ustaviti. V Evropi je obrestna mera kljub zadnjemu povišanju Federal Reserve sistema od 4.5 na 5%, še vedno višja in so naložbe v denarnih zavodih boljše. V Evropi so sodili, da je naložba v ameriško gospodarstvo sedaj precej uspešnejša kot v večini evropskih, evropski gospodarski strokovnjaki sedaj niso gotovi, če bo pri tem ostalo.

Če bo seveda Nixonu uspelo dejansko v naslednjih dneh ali vsaj tednih končati vojskovanje v Indokini, bo to imelo ugoden vpliv tudi na gospodarskem področju in izglede za ustališev cen in plač v okviru "faze 3" se bodo občutno izboljšali.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

9117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44108

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 11 Tuesday, Jan. 16, 1973

“Stabilizacija”

Naš naslov pomeni uradno geslo za gospodarski razvoj v letu 1973, ki čaka naše slovenske rojake v stari domovini, kjer vlada že nad četrto stoletja komunistični gospodarski sistem. Tega so partijski modriji v svoji vseznalosti v teku let nekako hoteli prilagoditi in prililiti zapadnemu tržnemu ustroju, ki — kakor vemo — sloni na popolnoma svobodni zasebni iniciativi in podjetnosti. Ker se marksistični nauk o planiranem in dirigiranem gospodarstvu (kar povsem nasprotuje svobodni osebnosti in iniciativi) ne more brez ogromne škode pomešati in preneti s privatno podjetnostjo in prostim trgovanjem, je bilo nujno in logično, da bo “jugoslovanski eksperiment” zašel prej ali slej v hudo krizo in morebitni polom.

Izgleda, da je gospodarski razvoj v Jugoslaviji sedaj dospel do te točke. Napovedane so velike ekonomske okrnitve in omejitve za vse ljudske plasti, zvišanje že doslej visokih davkov in strogi predpisi za kupovanje in zadolževanje na kredit. Vse to bo najbolj občutno prizadelo ljudi v Sloveniji, kjer je ekonomija najbolj razvita med vsemi republikami v državi in zato radi takega gospodarskega stanja Slovenci uživajo najbolj visoko življenjsko raven med vsemi drugimi.

Oni ameriški rojaki, ki redno obiskujejo domovino, so imeli od leta do leta bolj polna usta hvale o skoraj razkošnem življenju, ki so ga našli tam. Skoraj bi bil človek mislil, da se v Sloveniji ljudem boljše godi kot tu v bogati, tehniško razviti Ameriki! Nove hiše tam rastejo iz tal kot gobe po dežju, kmalu bo imel vsak Slovenec svoj avtomobil, pa jih je na cestah že sedaj toliko, da ne veš kam z njimi; povprečna delavska in uradniška družina ima moderen hladilnik, pralnik in druge priprave, novo sodobno pohištvo, poleti redno hodi na počitnice v letoviške kraje, si gradi celo vikend hišice in tako naprej. Sprva smo domnevali, da obiskovalci Slovenije pretiravajo, toda večidel vsi so pripovedovali isto storijo. Torej le mora biti res!

Kdor se je pri sorazmerni revščini in nerazvitosti dežele ob takih vesteh zamislil, ni mogel drugače, kot se začudeno vprašati: Odkod vse to obilje? Saj dežela nima velikih naravnih bogastev, ki bi nudila osnovo za tako naglo pridobljeno visoko blagostanje, niti ne učinkovito razvite tehniške sposobnosti, ki tako blagostanje pogojuje. Zdelo se je, kakor da bi bila iz one mešanice dirigiranega na eni in svobodnega gospodarskega procesa na drugi strani izvirala neka magična coprnja, sposobna blato spreminjati v zlato.

No, sedaj ob vstopu v leto 1973, skoraj 28 let, odkar so si komunisti prigrabili oblast, se je coprnja odkrila in coprnica se je zmagovito zarezala v obraz narodom Jugoslavije: coprnji je ime kredit, ali po starem, domačem izrazu — dolg.

Skoraj vse je živel in živi na kredit. Velika in mala podjetja, kolektivna ustanove in kombinati, občine in občani in končno centralna vlada sama, vse je živel na dolg. Taka ekonomija uspeva, dokler je še kaj rezerv za kritje dolga in dokler se najdejo glupci med bogatimi narodi, ki iz zgrešenih političnih motivov mašijo luknje gospodarske barke, da se ne potopi — ker je rešitev te barke po njihovem pametna in koristna za borbo zoper — stalinizem ... So res zanimive in kar “hečne” stvari, kadar vruga hočeš pregnati z belcebubom! A take stvari gredo le do gotove meje, dokler se jasno ne izkaže, da je taka politika za med staro šaro.

Četrto stoletja so razna velika posojila, bolj prav rečeno — darila iz zapadnih držav dajala nerealnim marksističnim eksperimentistom potuho, da so uvajali v ekonomijo razne poskuse s samoupravljanjem, v ta namen trošili narodno premoženje in lezli v dolgove, ljudem pa na splošno nudili le gospodarsko neutemeljeno in fiktivno blagostanje. Vsi znaki sedaj kažejo, da je te dobe konec.

V takem ekonomskem stanju je Tito izmoledoval pri tovariših v Moskvi obširno posojilo, ki ga sedaj drago plačuje s politično gotovino: brezobzirno preganja partijske voditelje, ki Sovjetom niso po volji, brutalno napenja vaje, ti doslej nekoliko zrahljane partijske in osebne diktature in grozi s hudimi posledicami vsakemu, ki bi se ne uklonil. Rusko posojilo je vendarle premajhno, da bi rešilo zavozeno gospodarstvo v deželi in ustavilo 17% letno inflacijo. Potrebni so izredni ukrepi. Obsegajo 10% prisilno znižanje delavskega zaslužka pri vseh podjetjih, ki ne morejo pravočasno plačati svojih dolgov (takih je ogromno), kar bo težko prizadelo milijone delavcev, ki povprečno sedaj zaslužijo okrog 100 dolarjev mesečno; plače v neproduktivnih ustanovah, kot so banke, trgovska podjetja itd., so zamrznjene; kupovanje na kredit je bilo že na novo regulirano in se odslej nihče ne more zadolžiti več kot za eno tretjino svojih dohodkov, plačati mora 20% v gotovini ta-

koj, dolg pa odplačati v strogo določenih rokih, n. pr. za avto v 30 mesecih, za druge industrijske proizvode v 24 mesecih. Napovedane so še druge odredbe, ki bodo zategnile ljudem pasove, da bodo težko dihal.

Bomo videli, kako se bodo prihodnje poletje počutili v Sloveniji oni rojaki, ki hodijo vsako leto tja. Izgleda, da bo zaradi sovjetskega posojila in Titove medalje, ki so mu jo dali v Moskvi, nadzor nad njimi bolj strog in natančen; kar bodo tam našli, bo drugačno od onega v prejšnjih letih. Zakaj gospodarske coprnje bo očitno konec.

L. P.

BESEDA IZ NARODA

Dobrotnikom nove župnijske cerkve v Žužemberku!

ŽUZEMBERK, Slov. — Prestopili smo prag novega leta 1973. Pred nami je v meglo zavita bodočnost. Kaj nam bo prineslo letošnje leto? Veselje, žalost, srečo ali nesrečo? Tako se sprašujemo farani obširne žužemberške župnije na začetku novega leta. Bomo mar letos začeli z gradnjo nove župnijske cerkve? Saj bo kmalu minilo 30 let, odkar smo brez nje.

Vi, ameriški Slovenci in dobrotniki naše bodoče gradnje bi gotovo radi vedeli, kako je pravzaprav z našo gradnjo. Kako daleč smo že? So temelji že gotovi? Taka in podobna vprašanja moramo najti v Vaših številnih pismih, ki nam jih pišete iz zamejstva. V teh vaših vrsticah je toliko ljubezni do naše mile slovenske zemlje, do naših vasi, sredi katerih v nebo kipijo zvoniki starodavnih cerkva. Kako lepa je Slovenija, vaša prva domovina! Kako zelo je posejana z ličnimi cerkvicami. Te so kakor veličastni spomeniki globoke vere naših dedov ...

Ko se vračate na obisk v svoj stari kraj, ga hočete z enim samim toplim pogledom že ob izstopu iz letala kar vsega objeti. Mnogi prihajate tudi v Žužemberk. Videti hočete, kako je z našo gradnjo bodoče farne cerkve, ki bo kmalu samemu samo v okras. Kako radi boste šele potem prihajali v dolino zelene Krke. Žužemberški grad bo tudi kmalu obnovljen. S cerkvijo pa kar ne morem začeti. To ste z žalostjo opazili vsi, ki ste se ustavili v Žužemberku. Veseli ste bili nove tovarne, ličnih hišic in obnove starodavnega gradu. Vsega tega smo tudi mi veseli!

No, gradnja cerkve tudi ni najbrž tako daleč. Saj so načrti že gotovi. Tako nam je povedal župnik g. Tone Jakš. Da nismo še začeli z gradnjo, je bil vzrok v tem, ker ni še bilo pravih načrtov. Zelo, zelo upamo, da bomo začeli z zidavo spomladi leta 1973. Tako boste tisti, ki se pripravlja leto na obisk rodne grude, že lahko videli, da svojih darov niste metali kar tako v prazno. Z vašimi darovi bo cerkev rasla iz tal. Gradili jo bomo mi, žužemberški farani, skupaj z vami, ki sicer živite v tujini, a vaša srca še vedno utripajo za vašo in našo drago domovino Slovenijo. To je obenem vzrok, da so naše težave in potrebe tudi vaše.

V upanju, da bo letošnje leto leto gradnje nove župnijske cerkve v Žužemberku, izrekamo farani žužemberške župnije vsem dobrotnikom iz Amerike in Kanade prav iskren Bog povrni! Le pridite pogledat, kako bo zidanje cerkve v Žužemberku tudi za vas, ki ste raztreseni po svetu, uresničenje velikih želja! Se enkrat Bog povrni in na svidenje, dragi naši rojaki v Žužemberku!

Žužemberški farani

CLEVELAND, O. — K besedam pisma dostavljamo podpisani, kateri sprejemamo darove za ta sklad, da se je do sedaj odzvalo na prošnjo že veliko dobrih darovalcev, katerih imena danes objavljamo:

Mr. in Mrs. Mike Zlate, Cleveland; Mrs. Anna Vidmar, Clev.; Mr. in Mrs. Ciril Zlate, Wickliffe, O.; Mrs. Amilija Medved, Geneva, O.; Mrs. Katarina Murato, Chesterton, Ind.; Mrs. Theresa Kolet, Aurora, Ill.; Mrs. Marija Urbanija, Brooklyn, N. Y.; Mr. Jože Stepec, Euclid, O.; Mrs. Ursula Pozarelli, Euclid, O.; Mr. in Mrs. Anton Skrabec, Euclid, O.; Mrs. Frances Marolt, Gilbert, Minn.; Neimenovana, Willowick, O.; Mrs. Mary Zupancic, Willowick, O.; Mrs. Mary Marn, Clev.; Mrs. Maria Lavrish, Clev.; Mrs. Julia Nahtigal, Clev.; Mr. Frank Chemas, Clev.; Mrs. Frank Lindic, Euclid, O.; Mr. Anthony Hochevar, Clev.; Mrs. Rose Lausche, Newburgh, O.; Mr. Frank Gregoric, Clev.; Mrs. Mary Oblak, Newburgh, O.; Neimenovana, Clev., O.; Mrs. Justina Pičman, Clev., O.; Mrs. Josephine Gruden, Leadville, Colo.; Mr. Frank Prijatelj, Euclid, O.; Mr. France Grčar, Euclid, O.; Mr. Matt Tekavec, Euclid, O.; Mrs. Frances Stegu, Euclid, O.; Mrs. Pepa Cimperman, Clev.; Mrs. Anna Longar, Clev.; Mrs. Mary Sušnik, Clev.; Mrs. Anna Močilnikar, Clev.; Mrs. Mary Celestina, Clev.; Mrs. Mary Stušek, Clev.; Mrs. Radloff Olga, Chesterland, O.; Neimenovana, Willowick, O.; in Mr. in Mrs. Vidmar iz Euclida, Ohio.

Podpisani se pridružimo žužemberškemu faranom in g. župniku A. Jakošu in se zahvaljujemo za vse dosedanje darove za zidanje cerkve v Žužemberku in prosimo Boga, naj obilo povrne za vse darove in žrtve. Ponovno se obračamo s prošnjo do vseh, ki so že velikodušno pomagali in vseh, ki imajo dober namen, da bodo pomagali, pa še odlašajo — vedi dragi prijatelj: kdor hitro da, dvakrat da.

Ko bereš te vrstice, ne odlašaj, odpri srce, odpri roke in podpri cerkev sv. Mohorja in Fortunata, vsak najmanjši dar bo hvaležno sprejet. Darove lahko pošljete na sledeče poverjenike ali pa pokličite, bomo radi tudi sami prišli do vas:

Mike Zlate
682 E. 140 St.
Cleveland, Ohio 44110
Tel. 681-9150

John Petric
451 E. 156 St.
Cleveland, Ohio 44110
Tel. 481-3762

Mary Pekol
264 Woodmere Dr.
Willowick, Ohio 44094
Tel. 944-0468

Agnes Leskovec
31016 Ronald Dr.
Willowick, Ohio 44094
Tel. 943-2885

Kansaške droblinice

Mohorjevke nas skrbijo. Se sedaj nismo dobili vseh. Samo za tri naročnike so dospele pred Božičem. Prosim, potrpite. Namažite se z božjo mastjo ... Najbrž je pošta kriva. Nekdo mi je poslal pošilnico za Božič — 8. dec. 1972. Dobila me je 6. jan. 1973. Ali ni naša pošta izvrstna?

*

Da je dobra knjiga boljša kot TV in filmi, vedo še koze. Dve

sta našli v kalifornijski puščavi film. Preobračali sta ga z gobčkom, dokler ga nista odvili. V tek jima je šel — vsega sta požrli. Ena pripomni: “Ali ni bil film izvrsten?” “Tega ne morem trditi,” odvrne druga. “Veš, mohorjevke so veliko boljše!”

V naši župniji sv. Družine smo imeli žegnanje prvo nedeljo po Božiču, ko je bila od tega praznika še vsa cerkev lepo okinčana. Sestra zakristanka se je le to posebno potrudila, da so vsi altariji v cvetju in zelenju ter vse miglja v raznobarnih lučicah. Kar težko nam bo, ko bodo kmalu razdrli jaslice in bo z njimi vsa privlačna lepota hiše božje izginila. Glavno pa je, da bo v evharističnih jaslicah ostal On, kateremu v čast je bila vsa praznična lepota. Ostal bo z nami in pričakoval toplega pozdrava naših srčnih jaslic. Da bi se Mu vsako dan odprlo mnogo src — tudi takih, ki le redko in oklevajoče nastopijo pot k obhajilni mizi. Božje Dete, pritegni posebno take v svojo bližino!

V naši bližini imamo nekaj družin z velikim številom otrok. Po sv. maši gredo starši z otroki pozdravit Jezuska v jaslicah. “Pustite male k meni!” je nekoč dejal Jezus. In ta njegov klic še vedno velja. Kako mora biti Jezus vesel staršev, ki vodijo svoje male k Njemu. Prav gotovo se jim smehlja in jih blagoslavlja. Nas globoko gane pogled, ko se bliža jaslicam taka družina. Oče ima v naročju sinčka, drugi se drži njegove roke. Tretji, četrti, peti, šesti in sedmi se pa kot piščalke orgel ustvirijo med materjo in očetom. Vsi zamaknjeni zro v Jezuska. Oče in mati pa razlagata najmanjšim, kaj vse ta lepota pomeni. Naj Bog blagoslovi take družine, ki so v veselje Bogu in Cerkvi. Da bi se njih število pomnožilo!

Družina je podlaga narodu, državi, Cerkvi. Jezus je postal človek, da posveti družino. Življenje v nazaretski hiši naj bi bilo vzor vsem družinam vseh narodov na zemlji. Trideset let je s svojim zgledom učil družine in samo tri leta posvetil pridiganju. Kako visoko ceni Bog zakon, iz katerega izhaja družina, je pokazal Jezus, ko se je udeležil svatbe in je storil svoj prvi čudež v veselje novoporočencev.

Sedanje čase pa je ta božja ustanova v Ameriki v nevarnosti. Satan se je zaklel, da ugonobi zakon, kot ga je Bog zamislil. S tem hoče tudi družino uničiti. Pod njegovo zastavo se je združilo: časopisje, revije, radio, TV, dijaški kampusi, brezumni profesorji — vsi z namenom, da zbrisajo družino z zemlje. “Družini so dnevi šteti, zakon umira.” z veseljem oznanjajo svetu. Skoro bi verjeli, ko čitamo o teh zlobnih napadih na družino: Pilule, razporoke, poskusni zakoni, izmenjavanje, posojanje zakoncev, abortion, hipi-komune itd. Takega napada na družino niti v poganskih deželah ni, kjer se držijo naravnega zakona.

Reader's Digest ima v januarski številki podučljiv članek: War in the American Family. Pisatelj tega članka, Lester Velie, je potoval več kot eno leto po Ameriki in zbiral podatke za svoj spis. Govoril je s pisatelji knjig, profesorji psihologije, filozofije, sociologije itd. Vsa ta dela, ki jih morajo dijaki rabiti so nasprotna zakonu. In posledica take vzgoje? L. 1971 je anketa študentov pokazala, da 34% od njih ne veruje v zakon, v družino — to je ena tretjina dijaštva.

Starši, ki imajo otroke po univerzah, morajo zelo moliti za svoje študente, da se ne bodo napili strupa, ki ga uživajo v svojih knjigah, četudi nehoti ...

Molimo k sv. Duhu, naj vodi našo mladino in naj ji da profesorjev, ki jo bodo vodili k pravi znanosti, k čednostnemu življenju, življenju, vrednemu človeka ...

*

Smo v dobi, ki nas spominja skritega življenja Jezusovega. O njegovem triletnem delovanju, trpljenju, smrti in vstajenju smo dobro poučeni — saj so nam ga kar štirje pisatelji — evangeliisti napisali. Mi bi pa radi vedeli, kako je preživel svojo otroško, deško in mladeniško dobo. Zakaj nam ni zapustil svojega življenjepisa? Saj pisati in čitati je vendar znal ... Svoj abc se je naučil od vzorne učiteljice, svojo Matere Marije. Morda je tudi pohajal v šolo sinagoge, da bi ne vzbujal pozornosti s svojo odsotnostjo, ker je hotel živeti kot drugi meščanski otroci. To pa vemo, da visoko šolo v Jeruzalemu, kjer so se dijaki učili razlagati Sv. pismo, zgodovino Judov itd., ni obiskoval. Saj so se njegovi znanci v Nazaretu čudili, od kod vsa njegova modrost, ker je bil sin tesarja Jožefa, preprostega delavca, znan vsem.

Zakaj je Jezus molčal 30 let?

Zato, da nam da zgled, da je skrito življenje velike vrednosti v božjih očeh. Jezus je vršil s tem skritim življenjem voljo nebeškega Očeta. Od začetka življenja je vedno vršil voljo božjo — do zadnjega zdiha na križu. Vsi smo poklicani v to, da vršimo voljo božjo — nikdo ni izvzet. Mogočneži, bogataši, garai in berači moramo biti Bogu na razpolago za vse, kar od nas zahteva — četudi je včasih težko.

Kaj bi dali, če bi bil Jezus zapustil vsaj kako pismo! Vsaj kako pisano oporočo ... Prazne želje! Pišejo naj Njegovi apostoli in učenci ... Sam pa nam je zapustil nekaj, kar je večje vrednosti kot vse knjige in avtobiografije, ki bi jih bil lahko spisal — samega Sebe v presv. Evharistiji, ker nas je ljubil. Ze tedaj, ko nas še ni bilo. Sedaj nas ljubi še tem bolj. V tabernakelj, v ječo se je zaprl, da bi nam bil vedno na razpolago, da bi imeli do Njega prost dostop. Mi ga

Slovenski begunski duhovnik imenovan za monsignorja

Stockton, Calif. — Sv. oče Pavel VI. je imenoval č. g. dr. Martinja Starca, sedanjega župnika fare St. Andrew's v priljubljeni gorski vasi St. Andreas v Kaliforniji, za monsignorja. To je prvi slovenski bivši begunski duhovnik v Ameriki, katerega je doletela ta čast.

Gospod monsignor je bil rojen 18. januarja leta 1907 v vasi Kurili v Beli Krajini v okolici Metlike.

Z vstopom v gimnazijo škofijskih zavodov nad St. Vidom pri Ljubljani leta 1918 mu je bil cilj v nadaljnjem življenju postati duhovnik.

Mašniško posvečenje je sprejel v ljubljanski škofiji leta 1930 in bil kasneje nastavljen kot kaplan v Vinici v Beli Krajini, v Trebnjem na Dolenjskem, bil profesor veronauka na drugi državni gimnaziji na Poljanah, pravtako tudi na Bežigradski gimnaziji, šoli na Viču pri Ljubljani in v Lichtenturnovem zavodu.

Na Praglijski univerzi v Pavdov-Italiji je sprejel doktorat iz teologije in je točasno edini duhovnik naše stocktonske škofije s tem naslovom.

Ko je prispel leta 1949 v Ameriko, mu je bilo prvo kaplansko mesto v Oaklandu pri San Francisku v cerkvi sv. Patricija. Po treh letih je bil po odloku nadškofije premeščen v cerkev St. Marys Annunciation v Stocktonu, kjer je opravljal najodgovornejša duhovniška mesta do imenovanja za župnika prijetne gorske fare v St. Andreasu.

pa v svoji brezbriznosti pustimo čakati dneve, tedne, morda mesece. Trava je morda zarasla naša pota proti tabernaklju. In se potem čudimo, da jutra naša in dnevi niso blagoslovljeni, kot bi pričakovali. Svet rabi Kristusa. Zakaj Ga ne prejememo, preden gremo na delo in Ga ponesemo v svojem srcu med ljudi, med sodelavce? S Kristusom bi lažje prinašali težo dneva.

*

29. jan. je praznik sv. Frančiška Saleškega, ki je zaščitnik pisateljev. Veliko je pisal. Posebno so znana njegova pisma in njegovi nasveti za svetniško življenje. Sv. Ivani Šantalski je pomagal ustanoviti red Obiskovanja Marijinega. Slava tega reda je sv. Margareta Alakok, ki je začela širiti češčenje presv. Srca.

Ker je februar mesec katoliškega tiska — pod zaščito sv. Frančiška Saleškega — ne bo odveč, če se nekaj omenimo o tem.

Kdor širi dober katoliški tišek, se naj zaveda, da je apostol in da s tem, ko naroča katoliški časopis, vrši važno dobro delo. In naj ga tudi čita in priporoča drugim. Koliko naših ljudi, ki so prišli iz Slovenije, je izgubilo vero, ker niso čitali dobrih časopisov, ki jih takrat še ni bilo. Razmere so se zboljšale, ko je začela izhajati Ave Maria, Amerikanski Slovenec si je tudi v tem spletel venec zaslug. Enako Ameriška Domovina, ki je posebno zaživela s prihodom novonasteljencev v Ameriko. Ti časopisi bi morali ležati na mizi v vsaki ameriški slovenski hiši. Koristno bi bilo, če bi tem delalci družbo Katoliški Misijoni, ki izhajajo v Argentini. Rada bi priporočila tudi Božjo Besedo, ki jo izdajajo slovenski Lazaristi v Torontu, Kanada. To je meščnik, ki posveča posebno pozornost mladini in mladim poročenem. Je list zelo sodoben, časa primeren.

Apostoli slovenskega tiska — na delo za katoliško tisk!

s. M. Lavoslava

Ustavljen brod

NEW YORK, N.Y. — Brodi so vzdrževali zvezo med Manhattanom in Brooklynom do leta 1942.

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

V novo leto smo stopili

V novo leto 1973 smo Slovenci v Torontu stopili na različne načine, na različnih krajih in z različnim razpoloženjem. Ljudje so silvestrovali v Slovenskem domu, v cerkvenih dvorinah in po zasebnih domovih. Nekateri tudi v sladkem spanju. Večina je gotovo pričakala novega leta v veselem razpoloženju. Vsi pa so sebi in drug drugemu želeli, da bi novo leto bilo slabše od starega. Večina si je tudi to želela, da bi leta šla mimo malo bolj počasi, kajti vsako pusti na oboji, v laseh in še kje druge znake, ki govorijo o številu let.

G. župnik pri Mariji Pomagaj so povedali, da je župnija v letu 1972 imela 53 krstov, 5 pogrebov in 11 porok. Niso pa povedali, koliko se je v župniji priselilo novodošlih in koliko jih je odšlo, bodisi v drugo slovo. Župnija ali pa izven Toronta. Za rast župnijske skupnosti bi bila taka statistika zelo koristna. Povedala bi nam, ali župnija po prebivalcih raste ali nazaduje. Razmerje med krsti in pogrebi kaže na rast. Porok je bilo pa razmeroma malo, če računamo, da imamo nekaj 6000 duš.

Da župnija še krepko živi, se pokaže tudi ob takih prilikah, kot že Božič in Novo leto. Drečanje okoli spovednic, dolge vrste proti obhajilu, nabita cerkev o polnoči, na Sveti dan, na Novega leta dan, vse to kaže, da ljudje, ki žive daleč od svoje cerkve, še čutijo z njo, so še navezani nanjo in hočejo svoje najlepše praznike obhajati v najljepši povezavi z vso skupnostjo.

Bog daj, da bi se to življenje v novem letu krepilo.

Por.

Slovenska knjiga za zimske večere

Trenutno je najnovejša in tudi najlepša knjiga, ki jo nudimo slovenskim bralcem življenjske. Napisal ga je prof. Alojzij Geržič in nosi naslov: Božji služabnik JANEZ GNIDOVEČ, duhovnik, vzgojitelj, misijonar, škof. Knjiga ima 227 strani in jo je izdalo Baragovo misijonišče v Buenos Airesu. Knjigo bi moral prebrati vsak zaveden Slovenec tako zaradi lepote jezika kot zaradi veličine moza, ki ga opisuje. Kdor jo prebere, ali bolje premeditira, mora postati bolj ponosen, da je sin slovenske zemlje, ki je rodila take sinove. In ob tem liku božjega služabnika bralec nujno duhovno raste in se krepi.

Knjiga stane broš. \$3.00, vezana pa \$4.00. Pratiše za leto 1973 so v Torontu že pošle. Naročili bomo še eno pošiljko, ker ljudje še povprašujejo po njih.

Znova pa imamo na razpolago drobno knjižico Tomaža Kovarča: "V Rogu ležimo pobiti". Cena \$1.00.

Slovenski misijonar oče Jože Kokalj iz Zambije je izdal v samozaložbi knjigo "Iz sončne Zambije". Natisnili so jih v Ljubljani 7000 izvodov in jih daje ni več veliko na razpolago. V Torontu jih je mogoče dobiti v veži cerkve Marije Pomagaj. Knjižica stane \$1.50. Če bi jo kdo naročil po pošti, mu lahko naročilo posredujejo.

Dr. F. Blatnik nam je poslal nekaj stenskih koledarjev, a je prva pošiljka bila v dveh dneh razprodana. Naročili smo jih ponovno. Cena 50c.

Na razpolago je še nekaj izvodov "Odpri grobovi", II. in III. del po \$4.00 in \$5.00.

Za naročila po pošti je treba priložiti še nekaj za poštnino.

Uprava Slovenske pisarne
618 Manning Ave.
Toronto 4, Ont.

Formula 50-50

Kdo ne pozna gornje formule? Ko sta se med drugo svetovno vojno Churchill in Stalin pogovarjala, kako si bosta po vojni razdelila vpliv v Evropi, je baje Churchill zapisal na listek: Glede Jugoslavije pa naj velja: 50-50. Pomolil je listek Stalinu, ki je formulo odobril in podpisal. In ta formula je že marsikateremu Slovincu, tudi takemu, o katerem bi človek mislil, da v političnem znanju stoji visoko, vzbujala tihe upe. Govorjenje in pisanje o tej formuli še danes ni prenehalo; človek bi samo vzdihnil: "O sancta simplicitas, o sveta preproščina!"

Stalin in Churchill nista nikjer zapisala, kako naj bi aplikacija te formule izgledala v praktičnem življenju. Pravijo, da naj bi pomenila to, da bo v povojni Jugoslaviji polovico vpliva imela Sovjetska zveza, polovico pa zahodne demokracije. Kot rečeno, očeta te formule nista ničesar povedala, kdo bo ta vpliv izvajal in kako. Ali bo en mesec vladal Peter, en mesec pa Jože? Ali bo v vsaki vladi pol ministrov Petrovih, pol pa Jožetovih? Ali bo pol države prišlo pod komunizem, pol pa pod svobodno izvoljeni demokratični režim?

Danes, ko se mnogo govori, da je obstoj Jugoslavije v nevarnosti, ideja formule 50-50 znova in znova prihaja na dan in to kot upanje nekaterim. Polovico države v sovjetsko območje, polovico pa v t.zv. zahodno demokratsko. In če bi do tega res prišlo? Tako bi poleg Južne in Severne Koreje, poleg Južnega in Severnega Vietnama, poleg Vzhodne in Zahodne Nemčije dobili kaj? Vzhodno in Zahodno Jugoslavijo? Malo verjetno. Veliko Srbijo pod rdečim nebom in veliko Hrvatsko v zahodni sferi? Mogoče. Toda, kaj bo z Makedonci, ali jih bo "zavarovala" rdeča velika Srbija? In kaj bi bilo s Slovenci? Ali bo z njimi naredila velika Hrvatska? Njeh bi pri tem "zavarovala" prav radi priskočili na pomoč sosedji, ki se danes nočejo pristati na to, da so njihove sedanje meje s Slovenci urejene. In končno, kje bi šla meja med rdečo polovico in med zahodno polovico? Kdo bo črtal nov zemljevid? S črnilom ali s krvjo? Sama vprašanja.

Zdi pa se, da je bolj realističen pogled na formulo 50-50, če rečemo, da se formula že izvaja od konca druge svetovne vojne dalje. Formula je že stvarnost, ki bo kmalu obhajala 28 let svojega obstanka. Poglejmo samo na kratko, kaj obsega sovjetskih 50% vpliva v Jugoslaviji.

Sovjeti so ji dali komunističen režim, ki je uvedel v državo komunistično diktaturo. Ta je takoj od začetka uničila vse dejanske, vse možne in vse namišljene nasprotnike komunizma. Tito je dobil najvišje sovjetsko odlikovanje in je sedaj pri 80 letih odstranil z vodilnih mest vse, ki bi mogli samo v mislih in željah biti nasprotni sovjetizaciji jugoslovanskih narodov. Ves čas je igral vodilno vlogo pri t.zv. nevezanih državah, da jih je "obvaroval" pred zapadno-demokratskim vplivom. V mednarodnih forumih je vedno podpiral sovjetsko politiko. To naj bi bilo v glavnem 50% sovjetskega vpliva v Jugoslaviji.

Dobil pa je tudi zahodno-demokratski svet svojo polovico. Ko je diktatura uničevala prišaste Zahoda, je ta pošiljal po komunizmu, fašizmu in nacizmu opustošenim deželah hrano in obleko. Ko so državo mučile slabe letine, je Amerika pošiljala svojo pšenico. Ko so nesposobni in korumpirani komunistični

Skavtska božičnica pri Mariji Pomagaj

TORONTO, Ont. — V nedeljo, 17. decembra je skavtska mladina pri Mariji Pomagaj priredila v cerkveni dvorani tradicionalno božičnico z zajtrkom, kosilom in kulturnim popoldnevom.

Ves dan je potekal v božičnem razpoloženju. Čas pred Božičem vsebuje poseben čar domačnosti in veselega pričakovanja. Prav te dni je zapadlo precej snega. Narava se je zavila v zimsko odejo tako, da je še bolj odmevalo v mladih dušah po božičnih praznikih. V adventnem času ljudje številne obiskujejo domačo cerkev, da se pripravijo na Odrašenikov prihod. Zato so skavtske organizacije ta čas izbrale za srečanje s slovensko skupnostjo. Poleg običajne popoldanske prireditve, združene s čajanko, odbor staršev oziroma mater pripravi v cerkveni dvorani prodajo pečiva ter postreže obiskovalcem z zajtrkom in kosilom.

Kljub letošnjemu slabemu vremenu tisto nedeljo je bil obisk zadovoljiv. Skavti in skavtinja v uniformah so se udeležili sv. maše ob pol desetih, potem pa so sprejemali goste v dvorani in jim postregli. V božično okrašeni dvorani se ob pogrnjenih mizah rade zbirajo družine. Pri topli kavi se razvijajo domači pogovori. Zdi se nam, kot bi stopili v gostoljubno materino hišo. V kotu pred odrom je v številnih lučkah žarelo božično drevo ter gledalo po dvorani, po mnogih obrazih, polnih nedeljskega razpoloženja.

Popoldne ob pol petih se je začel kulturni program, ki ga vsi odseki župnijske skavtske organizacije sami pripravijo in izvedejo. To je ena posebnost naše skavtske mladine. Poleg rednega praktičnega skavtskega programa hočejo poskusiti svoje zmožnosti tudi na kulturnem področju. Ni vrhovni skavtski namen vzgajati odrske in drugogovorne kulturne ustvarjalce; je pa v slovenskem življu kultura tako bistvena, da se prej ali slej prikaže v vsakem mladinskem udejstvovanju.

Zato za skavtsko božičnico ni dovolj samo božično drevo in polna miza dobrot. Je treba še nekaj več.

Med obiskovalci popoldanske prireditve so bili predstavniki torontskih skavtov ter gg. Blaž Potočnik in Ludvik Stajan od newtorontskih skavtov. Č. g. Balazič, duhovni voditelj, je najprej vse navzoče starše, družine

ZDAJ LE NAGAČEN — Tisoči odraslih in otrok so prihajali nekdanj gledat velikega pando Chi-Chi v londonskem živalski vrt, sedaj obiskujejo nagačenega v Britanskem muzeju. Na sliki ga vidimo v muzeju z dvema obiskovalcema.

iz modernih zapletljajev med starši in otroki. Ostali del popoldneva smo zaključili s čajanko in prijateljskim razgovorom pri božičnih mizah.

Ob tej priliki naj omenimo marljive voditelje naših skavtskih organizacij, ki tedensko žrtvujejo svoj čas in talente za vzgojo naše mladine in pomagajo graditi boljši svet: Tine Francesci, ki je skupno z g. Habjanom stebler fantovske organizacije, brata Janeza in Franka Kramarja, Janeza Juho; med dekleti pa gđc. Heleno Kraljič in Kati Jan za skavtinja, gđc. Martino Kavčič in Jožico Kvas za najmlajše skavtinja (brownies). Ne pozabimo naše pridne kuharice ge. Ančke Kokalj, ki je vedno pripravljena za velike lonce, in marljivih mamic, ki so napekle sladkih dobrot. Vsem iskrena hvala!

Anica Resnik

Še enkrat lovska sreča

TORONTO, Ont. — V tekmovalstvu za lovske pokale je nepričakovano zmagal zopet Frank Grmek, ko je v zadnjih dnevih sezone ustrelil 2 moosa.

Frank Grmek je lovil v gozdovih južno od Timminsa skupno z Milanom Samcem, Frankom Dejakom in slovenskimi rudarji iz Timminsa.

Lepega sončnega jutra ob —30 F. mraza je zlezal na drevo, ker je videl sveže sledi musa in kmalu streljal na kravo, ki je stopila iz gozda. Po kratkem presledku* je pritekel še mlad bik, na katerega je oddal dva strela.

Sele potem je zlezal z drevesa in videl, da sta oba padla.

Skupno ima sedaj 111 točk za prvo mesto, sledita mu Lino Podgornik z 51 točkami in Jože Skulj s 50 točkami.

Pokali bodo podeljeni na MOOSE banketu 20. januarja v Slovenskem domu na Pape Ave. Pokale tudi dobijo: Milan Samec, za prvenstvo v .22 kalibru; Frank Smrekar za prvenstvo v tež. kalibru; in ravno tako mladi Marcel Urbanc za prvenstvo STZ v pinponu.

Vsi prijatelji športa, lova in slovenske mladine ste prav priščno vabljeni!

STZ Toronto

Urugvajci bodo pokopali ponesrečence letala na kraju nesreče v Andih

MONTEVIDEO, Urug. — Letalske sile so se odločile poslati v čilenske Ande, kjer se je pred letom oktobra ponesrečilo urugvajsko vojaško prevozno letalo, pri čemer je bilo 28 oseb mrtvih, 16 pa je ostalo živih in so bili rešeni po 70 dneh, skupno, ki bo poskrbela za pokop

ponesrečencev na samem mestu. Rešeni so priznali, da so se ohranili pri življenju s tem, da so jedli meso svojih ponesrečenih, mrtvih tovarišev.

Avstralski Whitlaw se je malo unesol do ZDA

CANBERRA, Avstral. — Predsednik vlade Gough Whitlaw, ki je istočasno tudi zunanji minister, je zavzel umirjenost in priznanejši stališče do ZDA. Odklonil je podporo kritičnim izjavam svojih ministrov na račun ZDA in pripomnil, da bo v bodoče o tem govoril samo on.

Javno mnenje in vladna opozicija sta napade na ZDA odklonila in obsodila kot škodljive do edinega trdnega prijatelja in zaveznika. Pod tem pritiskom je unija pristaniškega delavstva, ki je preje proglasila bojkot ameriških ladij, tega preklcala.

Predsednik vlade G. Whitlaw je poudaril prijateljske odnose z ZDA in dejal, da je zadnje ameriško bombardiranje Severnega Vietnama edini temni oblak v medsebojnih odnosih. Odločno je nastopil proti francoskim atomskim preskusom v južnem Pacifiku, ki jih je označil za "nezakonite" in napovedal pritožbo pri Mednarodnem sodišču, če jih bi hoteli Francozi nadaljevati.

Središče Manague bodo premestili za 6 milj

MANAGUA, Nik. — Vlada se je odločila obnoviti glavno mesto Managua, ki jo je potres 23. decembra lani skoraj uničil. Trgovsko središče mesta bodo vendar premaknili od porušenega za 6 milj na vse štiri strani mesta.

V potresu je našlo smrt od 10,000 do 12,000 ljudi. Škoda je tolikšna, da bo minilo tri leta in obilo trdega dela, predno se bo Nikaragua mogla vrniti v kolikor toliko normalne razmere, kot sodijo strokovnjaki ZDA. Te so doslej poklonile za pomoč in obnovo Nikarague 10.5 milijonov dolarjev v hrani, zdravilih in raznih drugih potrebščinah.

CLEVELAND, O

Help Wanted — Female

MENDER — HAND SEWER
Experienced in knit goods
Call 881-5459

(14)

SEWERS

Single needle operators
Experienced only
Call 881-5459

(14)

MALI OGLASI

Apartment for rent
MODERN 2' BEDROOM
in Euclid, O. \$135. Available on Feb. 1, '73. Call 731-3538 after 4 p.m.

—(14)

Išče stanovanje

Slovenka v pokoju išče eno ali dve večji sobi s kubinjo, zgoraj, furnež na plin. Blizu cerkve sv. Kristine ali Marije Pomočnice na Neff Rd. — Kličite 431-6584.

—(16 jan.)

V najem

Oddamo 4 lepe sobe in garažo; vse udobnosti; na Carl Ave. Kličite 431-4053

—(13)

V BLIZINI E. 200 ST.
"Colonial" hiša. Ima 3 spalnice, polna klet, garažo za dva avta, ograjeni lot. V odličnem stanju.

RUSSELL DEVELOPMENT

860—880 E. 250 St.
Nove zidane ali z alum. obložene "Ranch" hiše. Vse imajo tri spalnice in polno klet. Znižane cene!

VELIKO VRST NOVIH IN

LEPIH HIS

Odprto v soboto in nedeljo od 2 do 6.

UPSON REALTY

499 E. 250 St. RE 1-1070

(14)

Boleslav Prus:

STRAŽA

"Premislite se," je dejal Hamer. "Plačam vam petinsedemdeset rubljev za oral."

"Tudi dvakrat toliko ne vzamem," je rekel Polž.

"Slabo se vam bo godilo, kajti tu ne boste zaslužili nič. Vi bi morali ali stanovati pri graščini, ali pa imeti veliko sveta. Za Bugom bi kupili najmanj dvajset oralov za to, kar dobite od mene."

"Jaz ne grem za Bug. Naj gredo drugi, če je tam tako dobro."

Razšla sta se oba v jezi. Ko se je Polž že pod jarki obrnil nazaj, je videl Hamerja, ki je stoječ na istem mestu, z rokami v žepih in s pipo v zobeh, gledal neprijazno za njim. Ko je pa zopet Hamer, idoč v naselbino, pogledal nazaj, je zagledal na hribu kmeta, z rokami prekrizanimi na prsih, ki se je žalostno smehljajal in kimal z glavo.

Vsak izmed njiju se je bal drugega in mislil: kaj neki kuje zoper mene in zakaj je tako trdovraten?

Železniški nasip je vedno bolj rastel in se počasi pomikal od zahoda proti vzhodu. Čez nekaj let se bo pomikal tod vsak dan železni konj s stotinami vagonov, s hitrostjo letečega ptica, vozeč ljudi in blago, bogateč premožne, pehačoč v uboštvo siromake, krepeč močne, pobijajoč slabe, razširjajoč modo in množeč zločine, kar se vse skupaj imenuje civilizacija. Toda Polž ni vedel nič o civilizaciji, morda tudi raditega ne, ker se mu je eno izmed njenih lepih del zdelo nekaj zlovesčega.

Ko je šel na svoj hrib gledat, kako delajo, je pogled na železniški nasip vzbudil v njem vsakikrat mračnejše misli. Sedaj se mu je zdelo, da je peščeni nasip sikajoč jezik velikanskega gada, ki leži med kamenjem na zahodnem koncu obzorja in leze bližje vsak dan, da bi mu požri beračijo; sedaj zopet, da je nasip meja, ki loči njegovo vas od ostalega sveta. Delali so že pet mesecev na obeh bregovih reke, in naslil v eni vrsti kupe, ki so imeli obliko gomil. Polž je opazil to podobnost in si domišljajal, da je končani nasip nekaj veliki-kanski prst, ki mu kaže drugega za drugim - štiri grobe...

Počasi so se pa napolnili presledki med nasipi; grobi so izginili in ostal je samo dolg kup peska, raven kakor puščica. V vsaki dnevni dobi je nasip spominjal na svojo navzočnost; opoldne se je bleščal, da je slepel oči, ponoči se je pa svetil kakor črta, narisana s fosforjem na zid.

Tudi Ovčar je opazoval prečudno reč, ki se je tudi njemu zdelala upor proti svetovnemu redu.

"Nekaj nezaslišanega," je dejal šepasti hlapec, "nasuti toliko peska na polje in še zagrajati vodo. Ko Belica naraste, ne pojde skozi odprtino, ki so jo za njo pustili."

Polž je šele sedaj opazil, da se konca nasipa na obeh straneh dotikata bregov reke. Ker so pa obzidali bregovec ni videl nič nevarnega, vsaj zase ne.

"Tako," je odgovoril Ovčarju. "Na oni strani nasipa se voda lahko razlije po polju, toda nam ne stori škode."

Nič manj ga ni vznemirilo, da so Hamerjevi na svojem bregu Belice z veliko naglico v nižjih mestih delali nasipe, kakor bi se bali, da jim bo voda v slučaju povodnji zalila polje.

"Modri so Nemci!" je menil kmet. "Dobro bi bilo tudi na našem bregu isto storiti." Tako

je namerjal, ko spravi seno, da takrat oddeli svoje polje z nasipom od nemškega travnika, s pletenim plotom zavaruje vznožje hribom, da jih voda ne bi izpodkopala v slučaju poplavitve. Zdelo se mu je celo, da bi lahko že danes, ko je toliko pro-

stega časa, začel postavljati plot, toda — odlašal je od dne do dne in ostalo je, kakor navadno, pri nameri.

Slutiti ni mogel, kako strašna nesreča ga zato doleti.

Bilo je v začetku meseca julija, ko po košnji sena dozoreva žito in se ljudje pripravljajo k žetvi. Polž je pobral seno in ga spravil na dvorišče, da bi se čisto posušilo. Nemci so pa prevzeli svoj travnik in ga takoj zgradili z lesenim ograjo od kmetovega sveta. To poletje se je odlikovalo z veliko vročino: če- bele so rojile, žito rumenelo, Belica je bila plitvejša nego navadno in pri železniškem nasipu so umrli trije kopači vsled sol-

čarice. Izkušeni gospodarji so se bali ali dolgega dežja ob žetvi ali pa nevihte s točo vsak dan; kajti v nekaterih oddaljenejših krajih je padala toča.

Res je prišla nevihta.

Jutro tistega dne je bilo vroče in soparno; ptici so le malo peli, svinje niso hotele žreti in izmučene so se skrivale med splotji, iskajte sence. Veter je potegnil, pa zopet pojenjal; enkrat je bil suh in vroč, potem zopet hladen in vlažen; često je izpremenil smer, koplčil z raznih strani goste oblake, ki so — kakor se je zdelo — v višjih vrstah plavali proti zahodu, v nižjih proti polnoči.

Okoli desetih se je znaten del neba, na jugu od železniškega nasipa, preprekel s težkimi me-

glami, ki so hitro menjavale barvo, iz pepelne so prešle v železno barvo, tuintam popolnoma črno. Zdelo se je, da zgoraj gore saje, ki so se v velikanskih oblakih razlile nad zemljo in iščejo mesta, kjer bi padle na tla. Včasih se je masa megal raztrgala v posamezne oblake, in tedaj je padala izmed špranj na omračena polja žalostna jesenska svetloba. Včasih se je megla znižala do zemlje, in tedaj so tonili v njej vrhovi dreves oddaljenega gozda. Toda kmalu je pod njo zavel topel veter in jih s tako silo vrgel navzgor, da so se od bežic oblakov trgale krpe in so viseli kakor raztrgane cunje nad polji.

(Dalje prihodnjič.)

Easy to Make No-Bake Brownies

The simpler, the better when it comes to making dessert, especially when it's a no-bake. Here is Nestlé Kitchens' recipe for no-bake brownies.

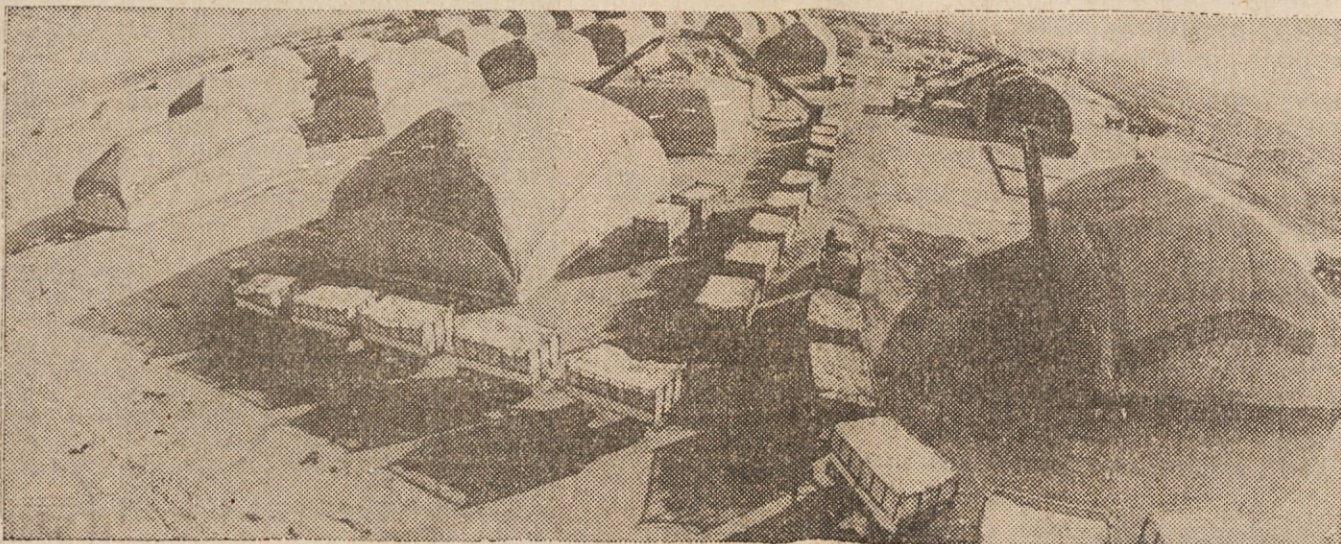
Choco-Scotch No-Bake Brownies

1 6-oz. pkg. (1 cup) Semi-Sweet Chocolate Morsels	2 cups miniature marshmallows
1 6-oz. pkg. (1 cup) Butterscotch Morsels	1 cup shredded coconut
1/2 cup evaporated milk	1/2 teaspoon Taster's Choice
3 cups finely-crushed vanilla wafer crumbs	1 cup sifted confectioners' sugar
	1/2 teaspoon salt

Heat over hot (not boiling) water chocolate and butterscotch morsels with evaporated milk. Stir until morsels melt and mixture is well blended. Reserve 1/4 cup of morsel mixture. In large bowl, combine remaining ingredients and mix well. Add remaining chocolate-butterscotch mixture to crumb mixture; mix well. Press evenly into a well-greased 9" square pan. Spread the reserved chocolate-butterscotch mixture evenly over top. Chill until set. Cut into 1 1/2" squares or cut into 3" squares and top with vanilla ice cream. Makes 3 dozen brownies.

ZA PODZEMLJE! — Na sliki so nove plastične cevi, ojačane s tkivnim steklom, za kanale pod glavnim mestom ZDA. Nekatere od njih bodo nadomestile one, ki so bile na svojem mestu še leta 1814, ko so britanske čete pridrle do Washingtona, D.C., in ga zažgale.

LEPO ZAPEČENE STRUCE KRUHA? — Na prvi pogled bi res mogel kdo soditi kaj takega, v resnici so to veliki kupi bombaža, povezani in po kriti s plahkami v Sovjetskem Uzbekistanu. Lani so v vsej ZSSR pridelali preko 7 milijonov ton bombaža, od tega v Uzbekistanu 4.6 milijonov ton.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St

431-2088

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S PONIŠTVOM

15301 Waterloo Road

531-1235

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znance, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrb.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovejših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne. postrežba uslužna.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN CRK

Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

431-0628

MULLALLY POGREBNI ZAVOD

Nahaja se med Memorial Shoreway in Lake Shore Blvd.
365 E. 156th St. KE 1-9411

- ★ Vse predpriprave v naši posebni privatni sobi.
- ★ Vera. narodnost in privatni običaji upoštevani.
- ★ Parkirni prostor. Zračevalni sistem.

24 urna ambulančna posługa in aparat za vdihavanje kisika.

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj posljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA
(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLISKA PODPORN
ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa
tako po rojstvu.

- izdaja najmodernejših vrste zavarovalnic za odrasle in za mladino;
- posmrtnine za neomejeno vsoto
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolnišniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolico izpolnite
izrezek in pošijte na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Rad bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice)
v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA

CODE